

KRONIKA

CZTERDZIESTOPIĘCIOLECIE PRACY ZAWODOWEJ PROFESORA DOKTORA HABILITOWANEGO WIESŁAWA NAGÓRKI

Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w dniach 26–27 czerwca 2014 roku zorganizował pod patronatem Jego Magnificencji Rektora Konferencję Naukową na temat „Aktualne problemy budownictwa”, w trakcie której została uhonorowana praca naukowa, dydaktyczna i organizacyjna Prof. dr. hab. Wiesława Nagórki – osoby wybitnej, cenionego badacza i dydaktyka, a jednocześnie bardzo sympatycznego, bezpośredniego w kontaktach Kolegę, lubianego nie tylko przez współpracowników, ale również młodzież studiującą, której służy przez wiele lat.

Profesor swoją edukację na poziomie średnim rozpoczął w 1958 roku w Żywcu w Liceum Pedagogicznym. Jego dalsze kształcenie i rozwój naukowy związane były z dwiema uczelniami warszawskimi: Uniwersytetem i Politechniką. W 1963 roku został przyjęty jako laureat Olimpiady Matematycznej (bez egzaminu) na Wydział Matematyki

i Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego, który ukończył w 1968 roku, uzyskując tytuł magistra matematyki. W 1974 roku doktoryzował się na tym Uniwersytecie, uzyskując za pracę „Dyskretyzowane ciała sprężyste jako kontinua ze sterowanymi więzami” (s. 55), wykonaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Czesława Woźniaka, tytuł doktora nauk matematycznych. Tytuł doktora habilitowanego nauk technicznych otrzymał za pracę „Modele powierzchniowe i mikrolokalne płyt sprężystych”, obronioną na Wydziale Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej w 1990 roku. Na wniosek Rady Naukowej tego Wydziału w 2009 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał Mu tytuł profesora nauk technicznych.

Swoją wiedzę Profesor Wiesław Nagórko pogłębiał na licznych stażach naukowych za granicą: miesięcznych – w Rosji (d. ZSRR) na Uniwersytecie Moskiewskim im. Łomonosowa i dwukrotnie we Włoszech w Udine (CIMS), oraz rocznych – we Włoszech na Uniwersytecie w Pizie, w RFN w Kolonii oraz na Litwie w Wilnie.

Pracę zawodową rozpoczął w 1968 roku na Wydziale Matematyki i Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego z początku na stanowisku asystenta w Katedrze Analizy Matematycznej, następnie w Instytucie Mechaniki, awansując kolejno: na stanowisko starszego asystenta w 1970 roku, adiunkta – w 1974 roku i wicedyrektora Instytutu – w 1984 roku, którym był do 1987 roku.

Dalszy etap pracy zawodowej Profesor związał ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i Wydziałem Inżynierii i Kształtowania Środowiska, obecnie Budownictwa i Inżynierii Środowiska. W latach 1993–1995 pracował na stanowisku adiunkta, od 1995 roku – profesora nadzwyczajnego i od 2011 roku – profesora zwyczajnego. W latach 2000–2002 kierował Katedrą Budownictwa i Geodezji, 2002–2005 piastował funkcję prodziekana ds. nauki, a 2002–2014 – kierownika Zakładu Mechaniki i Konstrukcji Budowlanych. Przejście Profesora Wiesława Nagórko do SGGW na wydział najbardziej techniczny – Budownictwa i Inżynierii Środowiska w uczelni o charakterze rolniczym było bardzo korzystne zarówno ze względu na podniesienie poziomu naukowego badań z zakresu podstaw technicznych budownictwa, jak i rozwijania edukacji na najwyższym poziomie.

Należy zwrócić uwagę, że Profesor poważnie potraktował swoją rolę, uzupełniając wiedzę czysto matematyczną, zdobytą na Uniwersytecie Warszawskim, o elementy inżynierskie, otrzymując przy tym tytuły naukowe doktora habilitowanego i profesora nauk technicznych na Politechnice Warszawskiej.

Profesor Wiesław Nagórko ma bogaty dorobek naukowy w postaci monografii, podręczników, skryptów, oryginalnych prac twórczych o charakterze czysto naukowym, jak również naukowo-inżynierskich. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się na problematyce mechaniki ciała stałego, teorii konstrukcji, mechaniki budowli, a zwłaszcza modelowaniu z tego zakresu. Głównie są to:

- metody sterowania optymalnego w rozwiązywaniu zadań teorii sprężystości ciał,
- zastosowanie systemów tolerancyjnych i alternatywnej teorii mnogości w zagadnieniach robotyki,
- metody analizy oddziaływania sprężystej półprzestrzeni warstwowej na sztywną przeszkodę oddzieloną szczeliną wypełnioną gazem,
- konstrukcje i eksploatacje modeli, w tym dwuwymiarowych, dla ciał niejednorodnych grubych płyt i powłok, modeli prostych, przybliżonych w mechanice ciał stałych,

skonstruowanie modelu sprężystych płyt periodycznych, niejednorodnych, uśrednionych techniką tolerancyjną płyt uzebroanych, przewodzenie ciepła w ośrodkach zbrojonych i przewodnictwa cieplnego w ośrodkach periodycznie niejednorodnych.

Prace z zakresu tematyki podanej wyżej realizował w ramach projektów badawczych, których był kierownikiem lub współwykonawcą. Najważniejsze z nich to:

- „Komputerowe modelowanie percepcji i rozumowania”, grant realizowany w Uniwersytecie Warszawskim i Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN, Centralny Program Badań Podstawowych (CPBP 02.13) „Układy ze sztuczną inteligencją do maszyn roboczych i pojazdów” (1987–1989), wykonawca,
- „Merytoryczne i sprzętowe przygotowanie wspomaganych komputerowo zajęć z mechaniki na kierunku budownictwo wiejskie”, SGGW, „Extension restructure and development of education exchange Program in Poland”, fundacja Mellona (1995), kierownik grantu.

Ponadto w ramach dwóch grantów uczelnianych w SGGW, którymi kierował w 2001 i 2005 roku, opracował metodykę oraz skompletował aparaturę kontrolno-pomiarową do oznaczania współczynnika przewodzenia ciepła materiałów stosowanych w budownictwie oraz doprowadził do zakupu maszyny wytrzymałościowej.

Efektami badań były monografie, podręczniki i skrypty – 13 pozycji, w tym 2 w języku angielskim. Do liczących się prac, oprócz pracy doktorskiej, która ukazała się na Uniwersytecie Warszawskim, i habilitacyjnej – na Politechnice Warszawskiej, należą:

- Modele powierzchniowe i mikrolokalne płyt sprężystych, 1989, s. 96, wydane na Uniwersytecie Warszawskim oraz w SGGW,
- Statyka płaskich ustrojów prętowych z elementami analizy komputerowej, 1996, s. 79 (współautor L. Brunarski), wydane w SGGW,
- Wybrane zagadnienia z mechaniki budowli w zadaniach, 1999, s. 99 (współautor M. Wiśniewska), wydane w SGGW,
- Inżynierskie i przestrzenne aspekty zabudowy terenów niezurbanizowanych, 2002, s. 79, wydane na Politechnice Śląskiej,
- Mathematical modelling and analysis in continuum mechanics of microstructured media, 2010 (współautor), wydane na Politechnice Śląskiej.

Profesor Wiesław Nagórko opracował również 70 oryginalnych prac naukowych, z których 53% ukazało się w językach obcych, głównie angielskim (1 po włosku, 2 po ukraińsku), oraz 98 prac o charakterze przyczynkowym, naukowo-inżynierskim, często publikowanych w materiałach konferencyjnych i na sympozjach. Większa część tych ostatnich ukazała się w języku polskim, tylko 24% – w obcych, z czego 20% po angielsku (3 po rosyjsku).

Artykuły oryginalne, twórcze były publikowane w pismach o wysokim poziomie naukowym: *Mechanics Teoretycznej i Stosowanej*, *Archives of Mechanics*, *Journal of Theoretical and Applied Mechanics* (15 prac), oraz w zeszytach naukowych wielu uczelni i instytutów naukowych: Politechnice Śląskiej, Łódzkiej, Lubelskiej i Warszawskiej, Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu, Uniwersytecie w Parmie, Lwowie, Olsztynie, Zielonej Górze i Warszawie oraz w Pracach Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN (5 prac).

Wielu artykułów Jubilata ukazało się w pismach redagowanych na uczelniach o charakterze rolniczym, w tym: *EJPAU* (*Electronic Journal of Polish Agricultural Universi-*

ties), *Acta Scientiarum Polonorum, Architectura* oraz w *Przeglądzie Naukowym Inżynieria i Kształtowanie Środowiska SGGW*.

Wiedza Profesora była wykorzystywana przez KBN (Komitet Badań Naukowych), obecnie zaś przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do wykonania 12 recenzji projektów badawczych.

Z działalności dydaktycznej wymienić należy prowadzenie wykładów na Uniwersytecie Warszawskim i w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego z 13 przedmiotów, z których niektóre wymagały głębokiej wiedzy i perfekcyjnego przygotowania merytorycznego. Do nich zaliczyć należy mechanikę teoretyczną, teorię sprężystości, analizę matematyczną, mechanikę budowli i wytrzymałość materiałów.

Profesor Wiesław Nagórko stworzył własną szkołę badawczą podstaw naukowych budownictwa ogólnego, zajmującą się metodami konstrukcyjnymi i materiałowym projektowaniem energetycznie optymalnych budynków na terenach nieurbanizowanych. W szkole tej prowadzona jest także działalność z zakresu kształcenia kadr. Profesor promował 5 doktorów, wykonał recenzję 10 prac doktorskich i jednej pracy habilitacyjnej. Ponadto recenzował dorobek naukowy na stanowisko profesora zwyczajnego 6 osobom, nie tylko z SGGW, ale również z Politechniki Łódzkiej, oraz wykonał opinię w postępowaniu o tytuł profesora dla 2 osób.

Swoją wiedzę i doświadczenie zawodowe Profesor Wiesław Nagórko wykorzystuje w działalności organizacyjnej. Szczególnie należy wyróżnić dwie dziedziny aktywności: pierwsza to praca w Polskim Towarzystwie Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, gdzie w latach 1998–2000 pełnił funkcję zastępcy sekretarza generalnego, a od 2000 do 2007 – sekretarza generalnego, a obecnie jest przewodniczącym, druga to praca redaktorska. W latach 2001–2013 pełnił funkcję redaktora naczelnego *Electronic Journal of Polish Agricultural Universities* – seria *Civil Engineering*. Obecnie pełni funkcję redaktora działowego w piśmie z listy filadelfijskiej – *Journal of Theoretical and Applied Mechanics*, oraz członka *Editorial Board Electronic Journal of Polish Agricultural Universities* i Rady Programowej *Acta Scientiarum Polonorum*. Pracując w SGGW, a zwłaszcza piastując funkcję prodziekana na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska, a następnie kierownika Komisji Nauki, Profesor organizował wiele konferencji i sympozjów środowiskowych. Z liczących się wymienić należy współorganizatorstwo konferencji polsko-ukraińskiej (Uniwersytet Lwowski 2007 r.), dotyczącej problematyki mechaniki ośrodków niejednorodnych.

Profesor Wiesław Nagórko w trakcie swej wieloletniej pracy otrzymał wiele nagród i wyróżnień. Do najważniejszych z nich można zaliczyć dwie nagrody (indywidualną i zbiorową) Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej i wyróżnienie Ministra Oświaty i Wychowania. Rektor Uniwersytetu Warszawskiego wyróżnił Jubilata czterema nagrodami indywidualnymi i jedną zbiorową, a rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego – dwiema nagrodami indywidualnymi i trzema zbiorowymi.

Dużym wyróżnieniem było otrzymanie ośmiu nagród dla nauczycieli, których uczniowie zostali laureatami olimpiad matematycznych (za umiejętność przekazywania swojej wiedzy młodzieży).

Zwieńczeniem dokonań Profesora było przyznanie Mu odznaczenia Złotego Krzyża Zasługi w 1989 roku, Medalu Komisji Edukacji Narodowej w 2005 roku oraz Odznaki Zasłużonego dla Rolnictwa w 2006 roku.

Jego prace i działalność służyły i były przydatne resortom: edukacji, budownictwa, ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej i rolnictwa.

Redakcja naszego czasopisma, oceniając dorobek naukowy, dydaktyczny, organizacyjny, a zwłaszcza wysoki poziom prac badawczych i aktywność w Polskim Towarzystwie Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, widzi podstawy do wyróżnienia Profesora Wiesława Nagórki Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Bardzo sobie cenimy współpracę z Nim, a zwłaszcza Jego artykuły, recenzje oraz pomoc przy redagowaniu pisma.

Z okazji Jubileuszu życzymy Szanownemu Panu Profesorowi zdrowia oraz dalszej owocnej pracy na polu rozwijania podstaw teoretycznych budownictwa lądowego oraz współpracy z naszym pismem

Andrzej Ciepiewski